

Lịch sử, ý nghĩa ngày thương binh liệt sỹ 27/7

Ngày thương binh liệt sỹ 27/7 là ngày lễ lớn của dân tộc, được tổ chức hàng năm nhằm tri ân tưởng nhớ những anh hùng, thương binh, liệt sỹ đã hy sinh vì nền độc lập, tự do của tổ quốc, của dân tộc.

Quá trình hình thành ngày thương binh liệt sỹ

Năm 1945, Cách mạng tháng Tám vừa thành công, nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ra đời chưa được bao lâu, thực dân Pháp đã trở lại xâm lược nước ta. Kiên quyết bảo vệ thành quả cách mạng, *“không chịu mất nước, không chịu làm nô lệ”*, quân dân ta đã anh dũng chiến đấu, ngăn chặn bọn xâm lược. Trong những tháng năm đầu của cuộc kháng chiến có nhiều đồng bào, chiến sỹ đã ngã xuống hoặc đổ máu trên các chiến trường.

Theo lời kêu gọi của Đảng, của Chính phủ và Bác Hồ, kế thừa truyền thống *“Nhân ái, thủy chung”* của dân tộc, nhân dân ta đã dành tất cả tình thương yêu của mình cho các chiến sỹ, đặc biệt là những người bị thương hoặc đã anh dũng hy sinh.

Đầu năm 1946, *“Hội giúp binh sỹ bị nạn”* ra đời ở Thuận Hóa (Huế), rồi đến Hà Nội và một số địa phương khác ... Sau đó ít lâu được đổi thành *“Hội giúp binh sỹ bị thương”*. Ở Trung ương có Tổng Hội và Chủ tịch Hồ Chí Minh được bầu là Chủ tịch danh dự của Tổng Hội.

Chiều ngày 28/5/1946 tại Nhà hát Lớn Hà Nội, Tổng Hội tổ chức một cuộc nói chuyện quan trọng để kêu gọi đồng bào gia nhập Hội và hăng hái giúp đỡ các chiến sỹ bị thương.

Chiều ngày 11/7/1946, tại Nhà hát Lớn Hà Nội đã có một buổi quyên góp quần áo, giày mũ cho chiến sỹ ngoài mặt trận, mở đầu cuộc vận động *“Mùa đông chiến sỹ”*. Tại đây, Bác Hồ đã cởi chiếc áo rét mà Bác đang mặc để tặng binh sỹ.

Khi cuộc kháng chiến toàn quốc bùng nổ, ngày 19/12/1946, theo lời kêu gọi cứu nước của Bác Hồ, nhân dân cả nước nhất tề đứng dậy kháng chiến với tinh thần *“Quyết tử cho Tổ quốc quyết sinh”*. Số người bị thương và hy sinh trong chiến đấu tăng lên.

Các đồng chí thương binh, gia đình nhiều liệt sỹ gặp nhiều khó khăn thiếu thốn. Trong tình hình ấy, Đảng và Nhà nước ta đã quyết định nhiều chính sách quan trọng về công tác thương binh liệt sỹ, góp phần đảm bảo đời sống vật chất tinh thần của các gia đình chính sách trong thời kỳ đầu của cuộc kháng chiến.

Năm 1946, giữa bộn bề công việc của những ngày tháng cam go chống giặc đói, giặc dốt và giặc ngoại xâm, Chủ tịch Hồ Chí Minh vẫn giành nhiều tình cảm cho các thương binh, liệt sỹ. Người đã ra thông báo về việc nhận con các liệt sỹ làm con nuôi với một tấm lòng thành kính.

“Tôi muốn thay mặt Tổ quốc, toàn thể đồng bào và Chính phủ cảm ơn những liệt sỹ đã hy sinh tính mệnh của mình cho nền tự do, độc lập và thống nhất của nước nhà, hoặc trong thời kỳ cách mệnh, hoặc trong thời kỳ kháng chiến. Tôi gửi lời chào thân ái cho gia đình các liệt sỹ đó và tôi nhận con các liệt sỹ làm con nuôi của tôi”.

Trước yêu cầu thực tế đó, cùng với việc tiếp tục kêu gọi giúp đỡ thương binh, gia đình tử sỹ, ngày 16/2/1947, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã ký Sắc lệnh số 20/SL *“Quy định chế độ hưu bổng thương tật và tiền tuất tử sỹ”*. Đây là văn bản pháp quy đầu tiên

khẳng định vị trí quan trọng của công tác thương binh liệt sỹ đối với công cuộc kháng chiến cứu nước của dân tộc.

Ngày 27/7 chính thức được chọn là ngày thương binh liệt sỹ

Đề chủ động công tác này trong cả nước, ngày 26/2/1947, Phòng thương binh (thuộc Chính trị Cục, Quân đội Nhân dân Quốc gia Việt Nam) được thành lập. Đầu tháng 7/1947, Bác Hồ đã đồng ý cho thành lập Ban Vận động tổ chức “Ngày Thương binh toàn quốc”.

Tháng 6/1947, đại biểu của Tổng bộ Việt Minh, Hội Phụ nữ cứu quốc, Cục Chính trị quân đội Quốc gia Việt Nam, Nha thông tin tuyên truyền và một số địa phương đã họp tại Đại Từ (Thái Nguyên). Nội dung cuộc họp là thực hiện Chỉ thị của Hồ Chủ Tịch chọn ngày kỷ niệm Thương binh Liệt sỹ và bảo vệ công tác Thương binh liệt sỹ.

Sau khi xem xét, Hội nghị đã nhất trí lấy ngày 27/7/1947 làm ngày Thương binh toàn quốc. Ngày 27/7/1947, một cuộc mít tinh quan trọng đã được diễn ra tại Thái Nguyên (có 2000 người tham gia). Tại đây Ban tổ chức đã trình trọng đọc thư của Hồ Chủ Tịch. Trong thư Người viết:

“... Thương binh là những người đã hy sinh gia đình, hy sinh xương máu để bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ đồng bào, vì lợi ích của Tổ quốc, lợi ích của đồng bào mà các đồng chí đó bị ốm yếu ...”.

“... Vì vậy, Tổ quốc và đồng bào phải biết ơn, phải giúp đỡ những người con anh dũng ấy”.

“... Thương binh và tử sỹ đã hy sinh cho Tổ quốc, đã hy sinh cho đồng bào”.

“... Để báo đáp công ơn đó, Chính phủ phải tìm mọi cách để giúp đỡ anh em thương binh và gia đình tử sỹ”.

“... Tôi cũng rất mong muốn đồng bào sẵn sàng giúp đỡ họ về mặt vật chất và tinh thần ...”.

Đại Từ, Thái Nguyên, nơi quyết định ngày 27/7 là ngày Thương binh, liệt sỹ.

Người đã gửi tặng một chiếc áo lụa, một tháng lương và một bữa ăn của nhân viên trong Phủ Chủ tịch. Từ năm 1947, ngày Thương binh liệt sỹ được tổ chức thường

kỳ hàng năm. Năm nào vào dịp này, Hồ Chủ Tịch cũng có thư và quà gửi anh chị em thương binh và các gia đình liệt sỹ.

Tháng 7/1954 sau chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ, Đảng và Nhà nước ta càng đặc biệt quan tâm giải quyết vấn đề chiến sỹ, gia đình liệt sỹ và công tác thương binh. Từ năm 1955, ngày 27/7 ngày Thương binh được đổi thành ngày Thương binh liệt sỹ.

Trong suốt 24 năm trên cương vị người đứng đầu Nhà nước, Bác đã giành sự quan tâm đặc biệt đến các thương binh, liệt sỹ. Là người lãnh đạo Đảng, lãnh đạo Cách mạng, Chủ tịch Hồ Chí Minh sớm đã thấu hiểu và đánh giá cao những hy sinh, mất mát của các thương binh, liệt sỹ và thân nhân gia đình của họ trong cuộc đấu tranh vì độc lập, tự do của Tổ quốc, vì hạnh phúc của nhân dân. Trong lời dặn toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta, Chủ tịch Hồ Chí Minh viết:

“... Đối với những người đã dũng cảm hy sinh một phần xương máu của mình, Đảng, Chính phủ và đồng bào phải tìm mọi cách làm cho họ có nơi ăn, chốn ở yên ổn, đồng thời phải mở những lớp dạy nghề thích hợp với mỗi người để họ có thể dần dần “tự lực, cánh sinh”.

“... Đối với các Liệt sỹ, mỗi địa phương cần phải xây dựng vườn hoa và bia tưởng niệm để ghi công sự hy sinh anh dũng của các liệt sỹ, để đời đời giáo dục tinh thần yêu nước cho nhân dân ta”.

“... Đối với cha mẹ, vợ con của thương binh và liệt sỹ, mà thiếu sức lao động và túng thiếu, thì chính quyền địa phương (nếu ở nông thôn thì chính quyền xã cùng hợp tác xã nông nghiệp) phải giúp đỡ họ có công việc làm ăn thích hợp, quyết không để họ bị đói rét”.

Những ngày cuối của tháng 7, trên khắp mọi miền của Tổ quốc, toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta đang chuẩn bị Lễ kỷ niệm Ngày Thương binh Liệt sỹ. Việc làm này thể hiện sự biết ơn, tri ân của Đảng, Nhà nước và nhân dân ta với những gia đình đã có người hy sinh vì Tổ Quốc. Làm tốt công tác Thương binh Liệt sỹ và chính sách đối với những người có công với cách mạng chính là phát huy đạo lý *"Uống nước nhớ nguồn"*, đền ơn đáp nghĩa của dân tộc; là thể hiện ý thức, trách nhiệm, lòng biết ơn, khơi dậy tinh thần yêu đất nước, yêu dân tộc Việt Nam; từ đó khơi dậy niềm tự hào về truyền thống nhân văn sâu sắc của dân tộc; giữ vững niềm tin vào sự nghiệp cách mạng mà Bác Hồ và Đảng ta đã lựa chọn, thực hiện thắng lợi công cuộc đổi mới xây dựng và bảo vệ tổ quốc./.

Trang thông tin điện tử của Đoàn ĐBQH và HĐND Thành phố Hà nội